

[Udenrigsministeren.]

men de var villige til at give noget for Pengene, det var de, og dette var det da, der løb ud i, at man traf Aftalen om Kulkøbet.

Det ærede Medlem spurgte saa — stadig med Udgangspunktet i Hr. Laage-Petersens Udtalelser —, om det var saaledes, at den særlige Beskyttelse af Færdigvarer var det, der voldte Vanskelighed. Jeg mener at have svaret derpaa ved tidligere Lejlighed, og jeg kan derom sige, at den Hovedlinie, vi følger og maa følge, det er denne, at det begrænsede Pengebeløb, der er til Raadighed, det maa i et saadant Omfang, som det overhovedet er muligt at forliges med de andre om, benyttes til Køb af Raastoffer og Køb af Forbrugsvarer, som vi ikke kan fremstille i Danmark. Det er Hovedformaalet: Forbrugsvarer af almindelig Karakter og Raastoffer til Handel, til Landbrug, til Industri og til Transport. Og de Grænser, der maa sættes derfor, de sættes af Ønsket om fra anden Side at opnaa Køb af Færdigvarer, Ønsker, ved Hjælp af hvis Opfyldelse vi opnaar Salg af vore Varer.

Dette Synspunkt maa anlægges, men dette Synspunkt og de andres Krav har ført til saa store Fordringer med Hensyn til det, man kalder Færdigvarer, at man ogsaa der staaer med meget større Bevillingsbeløb i Forhold til, hvad man gjorde tidligere. Den 1. September 1936 laa der, efter den Opgørelse, jeg har faaet, ubrugt paa denne Gruppe 10, Manufakturvarer og hvad dermed staaer i Forbindelse, mere end dobbelt saa meget, som der normalt maatte ligge der, det vil sige, som svarer til det, der fandtes den 1. Januar 1936 paa de paagældende Grupper, og den 21. Oktober, godt og vel to Maaneder før Periodens Udløb, er 60 pCt. af de Attester paa denne Gruppe, der er til Raadighed for denne Periode, endnu ikke benyttet. Det er muligt, at der er disponeret over en Del af dem, maaske en meget stor Del, men Benyttelsen har endnu ikke fundet Sted, og Clearingen mellem de to Banker foregaar nu engang og maa foregaa paa Grundlag af Benyttelsen.

Ærede Talere har saa sagt til mig, at jeg i min Fremstilling havde udtalt mig med stor Pessimisme. Jeg maa dertil svare, at med Hensyn til det, der hidtil er sket, kan jeg i hvert Fald ikke se, at jeg har givet en saadan pessemistisk Skildring af Forholdene; jeg tror, at adskillige Talere langt har overgaaet mig i Pessimisme i den Henseende. Jeg har understreget den lykkelige Udvikling paa det økonomiske Omraade i Aaret 1936, jeg har understreget dette,

at for de 5 Landbrugsvarer, som Tillægs-kontingentforhandlingerne i det store og hele drejer sig om, er der foregaaet en Stigning, som man kan regne vil være fra et Salg paa 103 Millioner i 1935 til et Salg paa 190 Millioner i 1936. Det er ikke Udtryk for Pessimisme at fremhæve den ganske overordentlige Fremgang, der her har fundet Sted, en Fremgang, der i Penge svarer til de videst gaaende Forventninger, vi havde under Forhandlingerne om den tyske Aftale. Jeg kan tilføje, at den samlede Stigning i Danmarks Udførsel til Tyskland i dette Aars 9 første Maaneder er 72 Millioner, og vi er naaet helt op til 211 Millioner i 9 Maaneder, et meget stort Tal i Forhold til det, Handelsafspærringerne havde ført vor Udførsel til Tyskland ned paa, og endvidere dette, at Danmarks samlede Udførsel for de 9 Maaneders Vedkommende er steget i Forhold til i Fjor med 86 Mill. Kr., og at dette har muliggjort en Stigning i Indførselen paa 78 Mill. Kr.

Denne Fremgang i vor Omsætning med Udlandet er Baggrunden for den Konjunkturofgang, der i dette Aar har præget næsten alle danske Erhverv. Den har muliggjort Køb af betydeligt flere Færdigvarer end det foregaaende Aar. Det er vanskeligt at trække Grænsen for, hvad der er Færdigvarer. Er en Maskine en Færdigvare, eller er den et Raastof til den Maskinindustri, der skal benytte den? Det er svært paa den Maade at gøre Grænsen op, men man kan i hvert Fald sige, at adskillige Millioner af Indførselens Vækst gælder Færdigvarer, men navnlig har det store Beløb, som Fremgangen i Omsætningen udgør, været benyttet til et stigende Indkøb af Raavarer, Raavarer til Landbrug og i betydeligt højere Grad til Industri og til Transport, derimod mindre til de egentlige Forbrugsvarer, som ikke kan fremstilles her, men kun kan faas andetsteds. Jeg for min Del vil gerne understrege, at hvis vi ikke havde opnaaet denne store Forøgelse af vore Indførselsmuligheder, vilde vi i dette Aar have levet i en helt anden Tilstand, end vi i Øjeblikket lever under her i Danmark.

Det ærede Medlem Hr. Vanggaard rettede til mig en Henvendelse angaaende en Tanke, som han og jeg af og til har drøftet, nemlig Tanken om en Aftale med Australien og New Zealand om en forstandig Begrænsning af vor Produktion og derigennem af vort Salg. Det er muligt, at Tiderne kan blive saadan, at en saadan Aftale kan tilvejebringes; indtil dette Øjeblik har der ikke været Grundlag derfor, og hvis Situa-